

se v bodoče osobnosti popolnoma ogibali, ter pred vsem imeli vzor: Sloga jači, nesloga tlačí. Le v edinstvi je moč, vsled katere je tudi nam mogoče s svojimi slabimi silami svojemu milemu narodu in našej predragej slovenskej domovini služiti in koristiti.

Ant. Božič, nač. kr. š. sveta in župan.

Iz Gradea. (Dijaško.) Preživel sem sicer spet le malo dni v Gradcu, a ki kar sem tam videl in slišal, je vredno, da Vam priobčim. Gotovo bo Vaše bralce veselilo, če jim v kratkem to pripovedujem. V družbi, v katero sem zahajal, bili so zbrani naši vrlí »Triglavani«. Poznal sem njihovo imenitno društvo, katero se je ustanovilo pred 17 leti, ravno tako, kakor danes. Slavni ustanovniki »Triglava« pač so lahko ponosni na svoje sedajne potomce, ki z veseljem žrtvujejo vsako prsto uro v slavo in procvit slovenskega naroda. To pa posebno spet sedaj, ko se pripravljajo na izlet v domovino. Izvolili so si letos prijazni kraj »Šmarje pri Jelšah«. V njihovem krasnem novem stanovanju nisem to pot zapazil samo resnih obrazov pri marljivemu čitanju in učenju, ampak z nekim nepopisljivim veseljem delajo v to, da bi spet nekaj prijetnih ur pripravili svojim rojakom. Marljivo se torej vadijo v petju in sviranju na tamburicah. Kar se te umetnosti tiče, njih pač lahko pohvalim z mirno vestjo. Kdor njihovo igranje sliši, ne more njim verjeti, da je to vseh samo enoletnega truda. Šmarjčane pa, v kojih lepem trgu bodo te čile moči kazale svojo umetnost, moram zavidati in njih poprositi, da našo neutrudljivo delajočo akademično mladino prav gostoljubno sprejamejo. Posebno pa bodo imeli priliko spoznati svoje bodoče zastopnike in voditelje kmetje, katerim ni čestokrat dano se takih veselje vdeležiti. Zato njim priporočam, da se prav mnogobrojno snidejo na binkoštni ponedeljek v »Šmarjah pri Jelšah«. Ker pa tudi vem, da je glavni namen teh izletov svoje rojake vspodbujati v narodnosti in vstrajnosti, želim pridnim »Triglavanom«, da njihovo delovanje mnogo sadú obrodi. —c.

Iz Braslovč. (Sprejem.) Vse veseli se v prvi maj, ker zeleni livada, gaj! Tako vsliknili so pošteni vrlí Braslovški župljani v dan prvega majnika, a njih veselje bilo je čisto iz drugega uzroka. Ta čas, ko veliko zemljanov ni spalo v noči od 30. aprila na 1. maja, boječ se brezvernih anarhistov in ropoželjnih postopancev, tačas tudi župljani Braslovški v noči od 30. aprila na 1. majnika niso mogli mirno spati. Kaj, so-li tudi pričakovali kakega brezvernega anarhista, kateri bode z dinamitom in bombo razrušil, kar si je človeška pridnost in varčnost v teku let in v potu svojega obraza s trudom zgradila? Ne; hvala bodi Bogu zato. V prelepi Savinjski dolini, med vrlimi Slovenci še ni prostora za take izvrške človeške družbe, in bi njim ne bilo svetovati, da bi kedaj prišli sem, kajti pošteno slovensko ljudstvo bi nje samo po zasluženi sodilo in kaznovalo. Tega toraj niso pričakovali farmani Braslovški. Toda pričakovali so drugega gosta, pa se ga niso bali, ampak prav iz srca so se veselili in pravželjno pričakovali. In ta gost bili so novi gospod dekan, preč. g. M. Stoklas, kateri so si izvolili 1. dan majnika, da nastopijo svojo novo župnijo in dekanijo Braslovško. Že ob meji Braslovške župnije pri mostu, bil je napravljen lep slavalok z napisom: »Dobro došli naš novi dušni pastir!« In slovenska pa cerkvena zastava sta kazali, da pride novi gospod v verno slovensko župnijo. Pri slavaloku so častitega gosta pričakovali g. župan Franc Rojnik z občinskimi odborom, krajnega šolskega sveta načelnik z odborniki, cerkveni ključarji in ogromna množica ljudstva, katera je došlega gospoda pristrčno z živio-klici pozdravila. Po srčnem pozdravu g. župana, načelnika kraj. šolsk. sveta in cerkvenih ključarjev, peljajo se gospodje s spremljanjem župljanov v vozéh in med streljanjem

topičev ter zvonjenjem in živio-klici v prijazni trg Braslovče. Ob križni cesti v Parížljah postavljen bil je drugi lepí slavalok, tako tudi v Rakolji in še dva v trgu samem in celi trg je bil ozalšan z zastavami in venci, da je človeku veselja srce igralo. Postavljeni so bili tudi trije krasni in veliki mlaji, vrhunec pa je vsakemu kinčala slovenska zastava. V predvečer instalacije, ko se je storil mrak, pa se je na enkrat celi trg krasno razsvetlil, in po trgu je šla procesija vrlíh fantov z gorečimi bakljami, spremljala jih je svirajoča godba, in ko so se vstavili pred farovžem, zapeli so vrlí domači pevci pod vodstvom domačega organista, g. Šošteriča par krasnih pesmij v pozdrav. In ko so č. g. dekan se prikazali, pozdravil jih je z lepimi besedami g. Franc Šporn, rekoč: Verjamite, preč. gospod, da Vas sprejme naša odkritosrčna ljubezen, Vi niste prišli k nam kot tujec v tuji kraj, ampak kot domačin v domači kraj. Gospod dekan pa so se prav pristrčno zahvalili in imeli so za vsakega prijazno besedo, ter so si v hipu pridobili sreca vseh. Tako se je obhajal v Braslovčah prvi dan majnika, kateri bode gotovo ostal vsem faranom v blagem spominu. Dal Bog, da bi bili častiti gospod naš novi dekan tukaj prav zadovoljni in srečni, ter vživali našo ljubezen do skrajnih mej človeškega življenja. Naj bode konečno še omenjeno, da so pri napravah za veličastni sprejem vsi vrlí župljani pripomagali in delali, a največ so k temu storile vrle rodovine: plemeniti Biers, Pauer, Anton Plaskan, Anton Resner in drugi vrlí tržani; Bog naj jim vsem preplača njih odkritosrčni dar. Dal pa tudi Vsegamogočni, da bi prešinel vrle Braslovške tržane oni blaženi duh edinstvi, harmonije in ljubezni, koja stori teh par ur človeškega življenja v zemeljski raj, in kateri se sicer žal že dalje časa pogreša.

J. K. Savinjski.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Na Dunaji dobijo nova, jako draga občila ali prevoznje naprave, ter so dotične načrte postav v državnem zboru vsprejeli z veliko večino. No, nekaj je to prav, saj je Dunaj stolno mesto za celo državo in ono plačuje tudi za državo veliko, toda je-li treba vseh onih naprav? — Razprave o novem denarju so se pričele v soboto v drž. zboru in je gotovo, da jih dobi nov odsek poslancev v roke. V tem odseku dobijo pa vse stranke zastopnike svoje. Minister za državne finance je v vseh večih klubih razlagal, zakaj in kako da kaže vravnati novo veljavo denarja. Kakor se kaže, pridobil je skorej vse za svoje načrte.

Češko. Da Mladočehom ni bilo pri nasvetu, naj se dene pravosodnji minister, grof Schönborn, v zatožbo, za stvar, ampak le bolj za ropotanje, vidi človek lahko iz tega, da so svoje dni mladočeški poslanci sami glasovali za to, da se osnuje nova sodnija v Teplicah in sedaj, ko je minister to storil, djali bi ga radi v zatožbo!

Štajarsko. Predsednik avstrijskih železnic, pl. Bilinski, mudil se je te dni v Gradcu in deželni glavar, Wurmbrand, povabil ga je v gosti, gotovo zato, da ga pridobi za nove štajarske železnice, katerih še bode treba po sodbi dež. odbora. Žal, da gleda ta v tej reči le bolj na gornje, nemške dele naše dežele. — Nemški kmetje težko čakajo na potrjenje nove postave »o ženskih oglasnicah«, toda vse kaže, da ga ne učakajo, kajti vlada ni za novo postavo, češ, da se z njo krati — svoboda in je torej proti osnovnim postavam države. Kaj pa, ako te niso po vsem dobre, koristne?

Koroško. Nemški šulverein je dal 268 gold. za solarske knjižnice in sicer za 66 slov. šol. Knjižnice pa se ve, da so vse nemške in torej več manj pogubne za slov. šolarje. — Slov. »pisateljsko društvo« misli vzditati v Vodmatu spominjsko ploščo Ivanu Ciglarju, čegar stoletnica letos doteče. Za stroške za ploščo pa bode treba nabirati, kajti društvo nima za take reči denarja.

Kranjsko. V nedeljo popoldne so pričeli delo za dolensko železnico; v Velikih Laščah je župnik Grjol blagoslovil torišče in okr. sodnik Šuffaj je zasadil prvo lopato v zemljo, v ponedeljek pa se je delo v redu začelo. Bog daj blagoslova! — Pred porotno sodbo pride prihodnji četrtek v Ljubljani neki Cvajer, ker je na sumu, da je pri belem dnevu, sredi mesta, ubil svojega gospodarja, trgovca Stedryja ter mu je potem precej veliko denarja odnesel.

Primorsko. Mestni očetje v Gorici ne ubogajo ces. vlade, kajti že trikrat jim je naročila, naj odgovorijo na prošnjo slov. starišev, ki prosijo za slov. ljudsko šolo v mestu, toda doslej še ni odgovora na-njo. Bode tedaj pač treba, da vlada sama vzame celo stvar v roke in kakor je podoba, ona to tudi stori ter prisili mesto, da postavi slov. ljudsko šolo. — Volitve se izvršijo v mestni zastop prve dni meseca julija, odložila je jih visoka vlada na prošnjo slov. društva »Sloge«. Jeza je vsled tega pri lahončičih velika.

Tržaško. Lahom v Trstu so škof dr. Glavina sila na poti ter jim ni po volji da se nastavljajo slov. duhovniki tudi v župnijah, v katerih so prebivalci laški. No, slov. duhovniki znajo pač tudi laški, laški pa ne znajo slovenski in tedaj škof ne morejo teh nastaviti v slov. župnijah. Na vsak način pa ne storijo škof v tem nikomur krivice.

Hrvaško. Vlada dela z vso silo na to, da pridejo v novi sabor samo njeni »možje«; hodi pa jej neki za mesto Reka. Le-ta leži ob jadranskem morju in Madjari si svojijo to mesto, naj dobijo z njim tudi pravico do morja. Doslej še je Reka del hrvaške kraljevine in Madjarom jo more odstopiti le sabor in zato mora biti on v rokah pristnih Madjaronov, sicer ne stori tega.

Ogersko. Znano je, da Madjari zatirajo vsa ljudstva in še celo priznati nočejo, da še katero biva na ogerski zemlji. Hudo jih torej peče, da čejo Rumunci sedaj poslati 1000 mož na Dunaj, k svitlemu cesarju, prosit pomoči zoper madjarsko silo. Da bi kaj enacega storili še tudi Slovaki in naši prekmurski Slovenci! Njim se godi še večja krivica.

Vunanje države.

Rim. Kardinal Ledochowski je poslal škofom ameriškanskim pismo in graja v njem v imenu sv. očeta, da se vtikajo na »novem svetu« nekateri ljudje brez pravice in brez potrebe v izvolitve novih škofov, na škodo katoliške cerkve. Žal, da se godi tako že tudi na »starem svetu«.

Italijansko. Da je bilo novega ministerstva treba, tega je kriva tripelalijanca, zveza treh držav, kajti vsled nje mora Italija imeti veliko armado, ki požre veliko denarja, ali Italija ga nima in je tako vedno v stiskah. Iz teh tndi novo ministerstvo me izvleče države.

Francosko. Vlada je mislila, da je vničila anarhiste, ker je Ravachola in nekaj drugih nemirnožev djala pod ključce, ali kakor se kaže, živé anarhisti slej, kakor prej, kajti v zadnjem tednu je bilo v Parizu celo vrsta požarov in so bili le-ti najbrž delo anarhistov. Namestu dinamiti tedaj ogenj! Kar se seje, to se žanje. — Pri občinskih volitvah so republikanci sicer zmagali, toda ne v vseh občinah, saj je 15.500 občin še vedno v zanesljivih katoliških rokah.

Belgijsko. Tudi pri sedanjih volitvah so ostali katoliški možje na vrhu, vendar pa so se še liberalci v treh pokrajinah vzdržali, ne da bi bili veliko glasov zgubili. Tudi po drugih pokrajinah so se postavili katol. volilcem po robu.

Angleško. Zoper lorda Salisbury, ki je sedaj na čelu vlade, vzdiguje se sedaj več poslancev ter mu očitajo, da ne zna varovati angleške trgovine. Nam se dozdeva, da je vsaki Anglež »kramar« in ne vidi se, da bi Salisbury bil iz druge kože, kajti delal je za trgovino svoje države, kolikor se mu je dalo, več pa bi tudi ne storil kak drugi minister, ne mara, če mu je Morley ime.

Nemško. Cesar Viljem hoče pravico in zato so mu ljubi tudi Poljaki, tisti, katere je Bismarck preganjal in jim jemal pravice, kjer je mogel. Se ve, da nekaterim uradnikom, ki so hodili pri Bismarcku v šolo, mrzi to, toliko bolj pa so zadovoljni Poljaki in sploh tudi katoliški Nemci, kajti Poljaki so katoliške vere in se torej držijo v vseh rečeh katoliške stranke.

Rusko. Ministerstvo je potrdilo načrte barona Hirscha, po katerih misli ruske jude preseljevati v Ameriko. Se ve, da jih Rusija rada izpusti, ako le hočejo oditi. — Carjeva rodbina je odšla v Kodanj k zlati gostiji kralja in kraljice. Carevna je njuna hči.

Srbsko. Vojaške vaje bodo letos tik meje bolgarske in to ni po volji bolgarski vladi, ker misli, da hoče srbska vlada s tem le dražiti Bolgare. No tega ona ne namerava, saj tudi nima uzrokov.

Tursko. Zastopnik turske vlade je v Sofiji naznanil bolgarski vladi, da sultan ne more pripoznati kneza Ferdinanda, ker še ni čas za tako pripoznanje ter bi bilo najbrž le na škodo državi.

Grško. Da je propadla pri volitvah Delijanisova stranka, tega je kralj lahko vesel, če tudi njegovi ministri niso zmagali, kajti. Trikupis je mož, ki varuje pravice kralja pa tudi koristi države.

Afrika. Angleška kraljica je prva poslala v Egiptet khedivu Abbas-paši visoko odlikovanje, kar je znamenje, je mladi khedive po volji kraljici in nje vladi. — V Abesiniji je velika lakota, kajti že dve leti so imeli slabo letinjo.

Amerika. V senatu braziljskem so vsprejeli načrt postave, ki določa pomiloščenje vsem, ki so zaprti vsled kake ustaje. — Reka Missisipi je preplavila veliko krajev in je škode za 15 milj. dolarjev.

Za poduk in kratek čas.

Zbegani Amerikanec.

(Resnična povest, spisal J. Ž.)

Naslednji sestavek nekoliko naj pojasni, kako se godi z marsikaterim, ki hoče v Ameriki sreče najti in pohotno živeti. Da bodo dragi bralci bolje spoznali Petra Mizar, nekdanjega gornjega »Kočnika«, hočemo ga nekoliko natančneje narisati.

Peter Mizar je bil že kot šolarček hudoben in svojeglaven tako, da so mu morali večkrat sib nasteti. Oča ga je kot mladeniča silno rad imel in tudi nekoliko mu je preveč pripuščal. K vojakom mu je mnogo denarja poslal iz ljubezni, a sin mu je vse to slabo povračeval. Ko je lepo kmetijo prevzel na Redlu skoro brez dolga, na kateri bi bil lahko dobro izhajal, začel je svojemu očetu že grenke ure delati kmalu v začetku. Pridno ženo je dobil iz Lučan, p. dom. Sršenovo, premožnih in poštenih starišev hčerko.

Nekoliko let sta še živela v miru, vendar je proti svojemu očetu bil Peter zelo surov, posebno, ker se je starec k drugemu oženil kot prevžitnik. Enkrat je celo